

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:
A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“
kibocsátásáért külön nem adatik el sem egyes példányokban,
sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona,
vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:
Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,
mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a
hivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

Az anyakönyvvezetők.

Sopron, augusztus 3.

Az állami anyakönyvvezetés csöndes ellenségei, a kik nem küzdöttek nyíltan sem a törvény, sem az azt pártoló párt ellen, folyton azt hajtogatták, hogy majd csak eljön a gyakorlat, a mely megsárgítja a zölden és zöltségben született törvény intézkedéseit már csak azért is, mert nincsen, a ki végrehajtsa.

Bizony nagy baj volna — ha igaz volna! A legjobb törvény is üres írott malaszt, ha nincsen, a ki végrehajtsa. Az állami anyakönyvvezetésről hozott törvényből se lenne semmi, ha nem akadnának széles Magyarországon olyan emberek kellő számban, a kikre rá lehetne bízni, hogy jegyezzék föl a polgár életének legfontosabb adatait.

Hogy az arra való embereket nem könnyű dolog felkutatni, kétségbevonhatatlanul igaz. És e tekintetben nagy szerencséje a Bánffy-kormánynak, hogy Perczel Dezsőben olyan belügyminiszterre akadt, a ki nemcsak nagy elméleti ismeretekkel dolgozik, hanem a ki a magyar közigazgatás emlőin nőtt fel és az adminisztráció hosszú lajtorjáját a maga erejéből mászta meg. Perczel Dezső belügyminiszter a maga tapasztalatai alapján tudja, hogy kik azok, a kikben bizhat és hogy milyen anyag az, a mely rendelkezésére áll.

Azok a kinevezések, melyeknek közlését tegnap kezdte meg a hivatalos lap, arról tesznek tanubizonyosságot, hogy a belügyminiszter, valamint a kerületi felügyelők, úgy az egyes állami anyakönyvvezetők kiválasztásánál minden más, illetéktelen befolyásolást, aggályos szempontot mellőzve, szigorúan a tényleges czélszerűség, gyakorlati kivitel legfőbb közérdeke által vezéreltette magát.

Vannak a kinevezettek között sokan azon osztályból is, a mely ellen kezdettől fogva és mindenkor igen erős támadásokkal harcoltak. De hogy nemcsak a jegyzők osztályából rekrutálta Perczel Dezső az anyakönyvvezetőket, igazolja, hogy milyen erős bírálattal rostálta meg a betérjesztetteket és a községi- vagy a körjegyző csak ott nyert megbízatást, a hol ellene komoly személyi kifogás esete nem forgott fenn.

Bizony nagyon is szomorú volna, ha a magyar jegyzői kar megérdemelné azokat az óriási vádakat, a melyekkel illették és ha körükben nem akadnának kellő számban olyanok, a kikre igen fontos állami tevékenységet lehetne bízni ama sok mellett, melyet egyébként is végeznek.

A magyar közvélemény és a kormány vezető férfiai meg vannak győződve, hogy a jegyzői kar teljes mértékben fog meg-

felelni azon várakozásoknak, a melyeket működéséhez fűznek.

Az ő korrekt és kifogástalan eljárásuk lesz a szabadelvű reformok ellenzőinek legnagyobb csalódása. Hogy ezt az örvendétes csalódást megszerezzék, az a magyar jegyzői karnak nemcsak erkölcsi és hivatalból kifolyó kötelessége, de hazafias feladata is.

Szinte az unalomig elesévelt ellenzéki kifogás a magyar jegyzői karral szemben, hogy a korrupció meleg ágyának s egyben minden kormányintézkedés, hatalmi tulkapás vak eszközeinek tüntetik föl.

Nagy általánosságban, igazoló bizonyítékok nélkül, csak a teljes felelősség biztos tudatában lehet egyes közhivatalnokot, vagy éppen egész testületet ily ildomtalanul, oktalanul elragalmazni.

Mert azon visszaélések, a melyek a bevádolás alapját és anyagát képezik, bizony könnyen megeshetnek egy olyan testületben, a mely közel ötezer tagot számlal és egy áldatlan tradíció útján jutott a modern hivatalnokoskodás nehéz kötelességei közé. Ámde ha még annyira természetes jelenség is egy olyan óriási testületnél, mint a minő a magyar jegyzői kar, az itt-ott előforduló megtévedés, mégis egyetemes beszámolás és közös felelősség terhére az csak akkor eshetnék, ha akár maga a jegyzői kar, akár az ő sáfarkodásai-

TARCZA.

A levél.

*Elvitték a szeretőjét
Messze földre, nagy csatába...
Virradattal, késő este
Várja egyre... mindhiába.
Ócska, sárga leveleit
Betűzgeti, olvasgatja,
Tudja, mint az imádságot —
Olyan drága minden lapja.
Hej, ha látnák a nagy urak
Hulló gyöngyét szép szemének:
Tudom többé, soha többé
Háborút nem kezdenének!*

Doktor Ferencz.

A nyolczyanegyedik.

— Egy vén lump elbeszélése. —
— A „Soproni Ujság“ eredeti tárczája. —
(Vége.)

Most először támadt az a gondolatom, hogy böcsánatot kérek az apámtól, és leteszem a nyomoruságomat a küszöbére.

Vajjon él-e még? Enyhült-e benne az a kegyetlen szigor?! Szegény beteg anyám vajjon föllábadt-e, vagy átment a temetőbe?

Lenn a völgyben már az éj volt. Vajjon mire harangoztak? Bizonyosan éjfél misére.

Nolám, éppen karácsonra visz haza az ördög.

A házak ablakain vörös fény ömlött a havas utcákra. Megösmertem a mi házunkat. Annak az ablakai voltak a legnagyobbak.

Minden erőmet összeszedve vánszorogtam lefelé.

Kemény, éles szél fagyasztotta ropogásra a havat, mely homályos siket fehérséggel terül el az egész földön.

Mire elértem az első házat, a szél féktelen téli viharra fokozódott. Ordítva csapott le a földre és széjjelszórta helyenkint a kemény, térdig érő hóréteget.

Az utcákon sehol egy lelket sem láttam, a bakter kétségen kívül durákokat játszik ilyenkor dióra: tudja, hogy a mi falunkban télvihar idején a tolvajok együtt durákoznak a becsületes emberekkel.

De hát hallgattak akkor még a kutyák is. Ahogy ellopóztam a házak előtt, mindenütt megösmertem az alakokat. A függönytelen ablakokon át jól lehetett látni, milyen örömben vigadva tölti minden család a szent éjet.

A terített asztalok látára valóságos farkasdühvé fokozódott bennem az éhség. Amint benéztem a Nagy Pálék ablakán, ehkinomban beharaptam a léczkerítés végébe és letörtem abból a fogaimmal egy darabot.

A halálverejték fagyát éreztem már homlokomon, mikor a mi házunk elé értem.

A toronyban akkor harangoztak másodikat az éjfél misére.

Mint egy árnyék lapultam a kapufélfához. Lázasan égő szemekkel kerestem egy arcot, a melyre emlékezni imádság volt nekem.

Az anyámat kerestem, az ódes anyámat, a kinek a szava adhat engem vissza az apám kegyelmébe.

De nem tudtam kivenni senkit. Az utcái szobába csak a belső szobából ereszkedett át a világosság.

Be kellett mennem az udvarra.

A fürgeteg haragosan vágta be utánam a kiskapu ajtaját, úgy hogy megrettenve siettem félre az udvar sarkába.

De nem jött ki senki.

Az ablakot szűrke jégvirág tette láthatatlanná. Csupán egy keskeny kis helyen nézhettem be. Dusan fölhalmozott asztal körül ültek ott sokan.

Néhány ösmerős, a többi idegen.

Csak ennyit vehettem ki addig, míg az ablakra fagyó lehettem a kis rést betakarta.

Miféle idegenek lehetnek az apám házában? — Ezen tűnődtem ott egy perczig.

Azonban eszkhamar más irányt adott gondolataimnak a hideg és éhség.

Nem zörgetek, nem, — gondoltam. —

Utoljára is lehet, hogy másé már e ház. És ha az apámé is, micsoda botrány lenne, ha közéjük állitanék. Éppen szalonba illő alak vagyok:

Az ablak jégtakaróján egy árnyék jelent meg. Majd roppanást hallottam, s tompán áthangzó szavakat:

— Legyen neki is karácsonya!

Az ablak kinyílt. Valaki egy kutyanévet kiáltott, és egy nagy sonkacsontot röpitett ki az udvarra.

Az udvar sarkán levő kutyaházból egy nagy komondor rohant elő.

Egyszerre ugrottam vele a sonkacsonthoz. Ő fogai között tartotta, én a kezeimmel.

nak ellenőrzésére hivatott felsőbb hatóságok, a tapasztalt hibák, esetleg elkövetett bűnök elpalástolására törekednének.

Pedig mit tapasztalni? Alig te z valamelyik jegyző a legcsekélyebb olyat, a mi bűn, vagy kötelességmulasztás számáa megy, bekövetkezik a megtorlás.

A falu jegyzője az a közhivatalnok, a kit egyáltalán nem fedez életfogytiglan való megválasztása, mert hiszen elmozdítása jóformán teljesen az ellenőrző fölöttes fórumok jóindulatától függ.

Daczára ez igazságtalan bizonytalanságnak, az állami és az autonóm közigazgatásnak, egész terhe az ő vállukat nyomja és jóhiszeműleg senki sem állithatja azt, hogy akár a katonaiállítás, akár az adószedés, e két legfőbb fontosságú adminisztratív tevékenység ebben az országban gyöngébb lábon állna, mint a művelt Európa bármely más államában.

Semmi ok sincs annak előzetes föltevésére, hogy a magyar jegyzői kar a most ráruházott újabb, nagyfontosságú közigazgatási funkciót nem ugyanazon sorény munkaszeretettel, megbízható lelkiismeretességgel fogja végezni, mint az eddigieket.

Épp ezért, mivel az ő kötelességtudó hűségükre van bízva a nagy reformműnek realizálása, teljes mérvben megilleti őket az elismerésnek az a szerény része, mely a győzelmes hadsereg bátor, hű közkatonáinak verejtékes homlokát szokta övezni.

Politikai hírek.

Sopron, augusztus 3-án.

Az egyházpolitikai törvények. A „Pol. Corr.”-nak írják Budapestről: A legutóbbi időben mindinkább kiviláglott, hogy azt a békés érzelmet, melylyel a magyar püspöki kar az egyházpolitikai törvények végrehajtásával szemben viseltetik, egyes elemek már csirájában el akarják fojtani. Arról van ugyanis szó, hogy katolikus iskolák tanítóinak az egyházi hatóságok megen-

és megindolt az elkeseredett küzdelem. Minden erőmet összeszedve csavargattam jobbra-balra a csontot, de az átkozott fenevad nem bocsátotta el: nyiholva, dühösen vigyorogva küzdött velem; forró lehelete szinte égette a kezemet; ugrált, rángatott előre-hátra és szinte süvöltött dühében. Így értünk a kutyáólig.

Ott hozzászorítottam a fejét a deszkaszélhez.

Erre elbocsátotta a csontot, és fájdalmasan vonitva futott el.

En behuzódtam a meleg kutyáóiba a puha szalma közé, és két marokra kapva az illatos sonkaesontot, oly mohó gyönyörrel falatoztam belőle, hogy a könnyem kiesordult az élvezettől.

Oh, az szép óra volt. A kutyáóiban levő meleg szalma között oly fenséges kéjjel nyújtózkodtam el, mint egy isten.

Azonban az éjféi misére hangzott a harangszó. Szemeim önkénytelenül is az ablak felé fordultak. Láttam, miként olvad le róla lassankint a jégtakaró.

Odadobtam a csontot a vonító ebnek és odalopóztam újra az ablakhoz.

Egy idegen család dőzsölt odabenn, ételbenitalban a mi butoraink között. Ott volt köztük az apám. Részezen, élvezetektől tűzvörös arczezal ordított nótát, amihez szilaj kedvvel kontráztak a többiek, s a bachusi kórusból élesen kimagaslott egy nőnek a hangja, aki háttal felém fordulva, az apám mellett ült.

— Ki lehet ez a nő? — kérdeztem a dühtől reszketve.

Akkor fordult vissza, hogy koczintson. Megösmertem: Fekete Fáni volt.

En nem tudom miért kaczagtam akkor. Ugy kaczagtam, mint egy bolond.

Azután beütöttem a öklömmel az egész ablakot és beordítottam: Apám! Apám! Te vagy a nyolezvanegyedik!

gedhetik-e, hogy anyakönyvvezetők lehessenek. A püspök és szerzetesrendek római kongregációja, szenvedélyes magyarországi befolyás következtében állítólag megtagadta beleegyezését.

A kormány, mint ez könnyen elképzelhető, az üggyől távol áll. A reformtörvények érdekében absolute közönyös, hogy katolikus népiskolák tanítói anyakönyvvezetők lesznek-e, vagy sem. Ez állásokra oly számosan pályáztak, hogy sok erre képes jelöltet sem lehetett figyelembe venni. Az említett kongregáció e negatív határozata legérzékenyebben sújtja magukat a tanítókat, a kik ez által elesnek attól a reménytől, hogy szerény fizetésüket e mellékjövdelemmel szaporithassák. Más jelentősége ennek az ügynek nincs egyéb, csak elárulja a püspöki kar amaz elemeinek törekvéseit, kik a reformtörvények végrehajtása elé minden áron akadályokat akarnak gördíteni. Ha az elemek befolyása nem is hagyható teljesen tekinteten kívül, annyi mégis teljes bizonyossággal mondható, hogy egyáltalán nincs annyi hatalmuk, hogy kulturharcot idézhessenek elő. Ha még annyira igyekeznek is az ellentéteket mindjobban kielesíteni, minden törekvésük okvetetlenül kárba fog veszni.

A Vatikánban előbb-utóbb meggyőződnek arról, hogy a szenvedélyes elemeknek uralma a püspöki karban semmikép sem hat elmozdítólag az egyházi érdekekre. Ha ez a harcias hangulat még nagyobb uralomra jutna a vatikáni politikában, az éppen a magyarországi egyházi érdekekre való tekintettel, nagyon aggasztó lenne.

A Vatikánban sokkal élesebben látnak, sem hogy az eddigi tapasztalatokból ne azt a meggyőződést meritenék, hogy a magyar főpapság mérsékletes és lojális tagjainak magatartása jelzi azt az irányt, mely a magyarországi egyházat az állammal való következményterhes viszály veszélyeitől megóvni képes.

A magyar kormány és a közös külügyminiszterium. A Pest. Corr. beavatott bécsi forrásból arról értesül, hogy a Pasetti Marius b. külügyminiszteri osztályfőnököt, kipróbált diplomáciai képessége és sok évi kiváló érdemei folytán, mihelyt valamelyik nagy követi állás üresedésbe jön, a mint ez nem valószínűtlen, ki fogják nevezni a külső diplomáciai szolgálatban. Amint Pasetti b. diplomáciai szolgálatba lép, Goluchowszky gr. külügyminiszter Pasetti helyét magyar férfival fogja betölteni.

A nemzetiségi kongresszus. A nemzetiségi kongresszus érdekében különösen a délmagyarországi szerbek közt csinálják a hangulatot. A radikális szerb néppárt lapja, az ujvidéki Zasztava jár természetesen a hangulatkeltésben legelő. A szerb, a tót és a rumán nemzet fiatalágához szól egyik legutóbbi számában a szerb ultrák lapja és felszólítja a nemzetiségi ifjúságot, hogy ők meg szeptember hónapban gyűljenek össze külön ifjúsági kongresszusra, ahol a közös működés és propaganda módozatait állapítsák meg. A Zasztava-hoz hasonló lelkesedéssel üdvözlik és tartják nyilván a kongresszust az ujvidék Branik és a zágrábi Obzor is.

Érdekes pendantja a szerb lapok örömeinek az a röpirat, amelyet ugyancsak ebből az alkalmából irt dr. Gruics János ujvidéki szerb hirlapíró, aki nemrégiben Brankovics patriarka ellen bűnvádi pört indított.

Az abessziniai misszió. A Tribuna az abessziniai missziónak oroszországi utjáról ezikezve kifejti, hogy az állítólagos Danyilo herceg senki más, mint Tesanund, Nado fia. Az állítólagos Ganamie tábornok valódi neve Balambaras Ganamie, a ki Colubi mellett, egy szegényes helységben néhány katona felett parancsnokol. Menelik állítólagos unokaöccse, egy szegény legény, a ki Harrarban foglalkozás nélkül él. A misszióhoz tartozó állítólagos püspök Makomenek a gyóntatója.

Orosz készülődések. A Kölnische Zeitung jelenti Pétervárról, hogy Oroszország követelése Bulgáriára nézve abból áll, hogy a porta egyet-

értésével válaszszon a szobranje bolgár fejedelmet, akit azután a hatalmak a porta ajánlatára elismerhetnek.

Értsük meg egymást.

(A sopron-pozsonyi vasut.)

Sopron, augusztus 3.

Kismartonból írják lapunknak, előkelő helyről, a következőket:

A sopron-pozsonyi vasut terve (Vulka-Pordány-Kismarton-Párdorf irányban) hatalmas lépésekkel jár a megvalósulás felé. Az építés biztosításához mind össze csak 25000 forint hiányzik és bizonyos hogy rövid időn belül ezt az összeget is megkerítjük. Általános körünkben az a nézet, hogy a szóban levő vasut nem csak reánk, de a megyei székváros, Sopron számára is nagyjelentőségű, mert általa Sopron kereskedelmi piacának fogyasztói legalább 10000 lélek számmal gyarapodnak, mert e vasut Sopronba vinné Kismarton, Kis-Höflány és Szt-György lakóit. Mi kismartoniak az új vasut által hét kilométerrel jutnánk közelebb Sopronhoz és ugyanannyival távolodnánk Bécstől, a honnan eddig szereztük be legtöbb ipari cikkeinket. Az időkülömbőség is csak egyetlen egy perc és mellettünk rendkívül sokat nyerne maga Sopron, a mely Pozsonnyal olyan vasuti összeköttetést nyerne, a mely egyetlen krajczárjába sem kerülne és megtakarítana kerek 150,000 forintot.

* * *

Igy szól lapunk egyik barátjának levele és mi szívesen adjuk azt közre már csak azért is, hogy elmondhassuk, miszerint a soproniak nem idegenkednének keresni utat összeegyeztetni a maguk érdekeit a kismartoniakéval, ha az lehető.

És hogy lehető-e?!

Azt hisszük igen. És e végből több oldalról halljuk sürgetve említeni azt a óhajást, hogy bárha mennél előbb találkoznék Radó Kálmán a ki a soproniak bizalma fölött teljes mértékben rendelkezik, azzal a faktorial, a ki viszont Esterházy Pál herceg bizalmát bírja. E két férfinak kellene közös megegyezésben megtalálni azt a módot, a mely kielégíthetné a soproniakat és a kismartoniakat egyaránt.

Hogy mi mit kívánunk, azt nem ismételem.

A kismartoniak óhajása, hogy közel jussanak hozzánk, fölötte pártolandó, de e kettős érdek csak ugy köthető össze egygyé, ha a megvalósítás nem táplálja ama félelmünket, a melynek már tegnap is szószólói voltunk. A soproniaknak az az aggodalma, hogy nem lehet egységes és az ő érdekeiket szolgáló vasutösszeköttetés ott, a hol Sopronból Pozsonyig háromféle vonalon juthatni.

Azért az volna mindnyájunk óhajása: vajha lehetséges volna, hogy a két érdek, közös megállapodásban összeegyeztessék. Találkozzanak a vezetők, gördítsék el utjaikból az akadályokat. Mert hogy Esterházy Pál herceg és az ő tanácsosai nem állják a soproniak érdekének útját, az csak természetes. És mi a magunk részéről nem hagyhatjuk szó nélkül ama nagy tévedést, a melyben a „Pressburger Zeitung” is van, a mikor a hercegi házat azzal vádolja, hogy ellenünk van. Sem Esterházy Pál herceg, sem az ő tanácsadói nem dolgozhatnak ellenünk, sőt ellenkezőleg. Az eltérés csak ott van, hogy a vezetők nem tudtak még megállapodásra jutni azon kérdésekben, a melyeket meg kell oldani, hogy a soproni-pozsonyi vasut a soproniaknak és a vármegye összes lakóainak kívánságára mennél előbb kiépülhessen!

S—1.

1895. augusztus 4.

Napi hírek.

1895. évi augusztus 3.

— A hol Radót elutasították.

Kis-Czellről sürgönyzik lapunknak: Kis-Czell község elhatározta, miszerint nem pártolja Radó Kálmánnak azon vasúti tervét, a mely Kis-Czellt Fertő-Szt.-Miklóssal kívánja összekötni. A kis-czelli járás 36 községe közül 31 község a kis-czell—kapuvár—párndorfi vonalat követeli: csak 3 község óhajtja a fertő-szt.-miklós—soproni összeköttetést.

— **Megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szilimák Lajos soproni állami felsőbb leányiskolai ideiglenes rendes tanárt jelenlegi állásában meghagyva, állami felsőbb leányiskola rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Sissovits Miklós 76. gyalogezredbeli hadnagyot a kaposvári kir. törvényszékhez aljegyzőnek nevezte ki.

— **Egyházi ünnepély.** Az egyházi zene kedvelői bizonyára jelen lesznek holnap délelőtt 10 órakor a Domonkos-rend templomában azon az ünnepélyen, a mit a szerzetesek a rend megalapítója, Szt.-Dominikus tiszteletére rendeznek. Az ünnepélyen a „Zenekedvelők-egylete“ is részt vesz, s Horak D-moll miséjét fogja előadni. Szólobeteket énekelnek: E n d e r e s lovag, Krickl-Lorenz asszony és Graf Adél k. a.

— **Megjötték az állami anyakönyvek.** Telefonon értesítik lapunkat, hogy megjötték Sopronmegye számára is a belügyminiszteriumból azok az állami anyakönyvek, a melyekre az október 1-én életbelépő törvények folytán szükség lesz a születések, a házasságok és halálozások feljegyzésére. A könyvek nagyok, vastagok; berendezésükről már referáltunk lapunk 161. számában.

— **Halálhír.** Az ev. lyceum homlokzatáról gyászlobogó leng: a lyceumnak gyászát jelenti, mely F e h é r Samu tanárnak ma reggel 1/2 6 órakor beállt halálával érte. De a gyászlobogó nemcsak a tanártestület mély gyászát hirdeti, hanem a boldogult sok ezer volt tanítványát is; a fájdalomtól megtört család nagy veszteségét átérzi Sopron város és a dunántúli ev. kerület egész művelt társadalma.

Fehér Samu Iglón 1834. május 3-án született. A soproni ev. főgimnáziumhoz 1859. október havában került, s ez idő óta lankadatlan buzgalommal hirdette a tudományt és lelkesedéssel csépegtette az ifjúság szívébe a hazaszeretetet. Az ifjúságnak őszinte jóakarója, szerető atyja volt, tanártársainak hű kartársa, és nemesen érző és fenköltlen gondolkodó ember, ember a szó legnemesebb értelmében. Az iskola nyújtotta munkakör nem elégitte ki fáradságot nem ismerő szorgalmát, keresett és talált is munkát az iskola falain kívül is: másfél évtized óta minden vasárnap délutánját az ingyenes népkönyvtárnak szentelte; a soproni ev. Gusztáv-A-dolf gyámintézetnek alapítója és legszorgalmasabb gyűjtője, az ev. nőegylet buzgó jegyzője volt.

Fehér Samu egészségét tavaly nyáron ásta már alá az a végzetes betegség, a mely hosszasan rágódva elemészette életerejét. Fehér Samu az ev. tanítóképzőben is tanárkodott és ezenkívül tagja volt a Takaré- és Kölesőnegylet igazgatóságának. Mindkét intézet kitűzte gyásza jeléül a fekete zászlót.

Ravatalát neje mellett 2 leánya, egy fia és veje, Geesányi Gusztáv ev. lyceumi tanár állják körül. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz.

— **Eljegyzés.** Spitzer József helybeli borkereskedő eljegyezte Wolf Ilona kisasszonyt Bécs-Ujhelyből.

— **Ismét arról a szükséges rosszról.** Nemrégiben már említettük, hogy milyen szcénákban lehet a Deák téren az arra járó hölgyeknek része, és kérve-kértük a várost, hogy a

tisztaság és a szeméreméret nevében építtessen oda valami kis házikót. Ma lapunk egy barátja irt nekünk panaszos levelet, a melyben azokra az állapotokra figyelmeztet, amik a marhavásártéren hajtának szégyenpirt az arra tévedő ur-nők arczába. A levél szerint ezen a nagy kiterjedésű helyen, a hol kivált hetivásárok alkalmával igen sok ember verődik össze, azokra a félrelépésekre, a mik oly gyakoriak az emberi életben, abszolúte nincsen hely. Van ugyan elrejtve egy kis filagória, de azt kizárólag a vásártéren alkalmazott hivatalnokok foglalták le maguknak. Lapunk barátja erélyes hangon sürgeti a közegezségre és a tisztességre hivatkozva ennek a hiánynak a pótlását, kívánságát mi is az illetékes körök figyelmébe ajánljuk.

— **Iskolai segély.** A kereskedelemügyi min. kir. miniszter 600 forintnyi évi segélyt rendelt kifizetni a megyei pénztárból a kismartoni ipariskolának; a kiutalványozott összegből 400 forintot ki is fizettetett már az alispán.

— **Jótekonyczélú kerti multság.** A „Golyó humanus asztaltársaság“ holnap, f. hó 4-én, a „Vig paraszthoz“ címzett vendéglő kerti helyiségében (Bécsi-utca 7. sz. a.) tartandó nyári multságára előreláthatólag igen jó fog sikerülni. A rendező-bizottság mindent elkövetett, hogy minél változatosabb és kellemesebb műsorral mulattassa az ünnepély látogatóit. A műsorból a következő érdekes pontokat mutatjuk be: Reggel 8 órakor kezdődik a díjtelekverseny értékes tárgyakra. Délután 3—6 óráig a 76. gyalogezred zenekara hangversenyez. Lesz tombola, valamint egy átutazóban levő nagy historiai panoráma látványosságai is gyönyörködhetünk. Ugyancsak ott láthatjuk Pumpsehala Mesarina csodagyermeket és a szenzációs megjelenésű órási hölgyet, melyről azt állítja a rendezőség, hogy még sehol sem mutogatta magát. Tekintve a jótekonyczélú és a műsor ügyes összeállítását, hiszszük, hogy az ünnepély nagy vonzerőt fog gyakorolni mulatai vágyó közönségünkre. Kedvezőtlen idő esetén jövő vasárnap lesz megtartva az ünnepély.

— **Elárulta magát.** Kismartomból írja levelezőnk, hogy a szárazvámi vasút állomáson megfúrtak egy hordót, a mely tele volt badacsonyival és a jó ízű bor helyett vizet öntöttek belé. Az esetről még ma is beszélnek és mondják, hogy egy helybeli kereskedőnél dolgozta akad az egyik vasuti munkásnak, a ki előtt talán nem is egészen ártatlanul ilyen nyilatkozott a kereskedő:

— Be jó is lehetett az a badacsonyi, a melyet kiszívtak a megfúrt hordóból!

— Nem badacsonyi volt az uram, hanem a legközönségesebb kismartoni!

Mivel pedig a hordóban valósággal badacsonyi bor volt, a kismartoniak azt hiszik, hogy azok, a kik ittak a jó borból, megezőfolják majd társukat, a kinek a jó bor nem ízlett.

— **Földcsuszamlás a Neuberger-féle téglagyárnál.** A városi tanács közigazgatási és jogi szakkbizottsága befejezte a vizsgálatot az ismeretes földcsuszamlási ügyben. Az iratokat ma már át is tették az 1884. 17. t.-cz. 35. §-a értelmében az első foku iparhatóságához ez ügy elintézése végett.

— **Álarozos és jelmez-ünnepély.** A „Soproni iparos-munkások önképző-egylete“ vasárnap, 1895. évi augusztus hó 18-án a „Magyar Királyhoz“ címzett szálloda kerti helyiségében versenytekézzel, tréfás csomag- és levélpóstával, valamint táncszal egybekapcsolt nyári álarozos és jelmezes ünnepélyt rendez. A zenét Csicsó János kedvelt nemzeti zenekara szolgáltatja. Az est beálltával a kert fényesen ki lesz világítva és kezdetét veszi az álarozos séta-corzó és táncz. Belépti díj 20 kr. Kezdeté délután 4 órakor.

— **A városi bejelentő-hivatal** július hónapban ugyancsak serény munkásságot fejtett ki. Ebben a meleg hónapban elintézték 2580 bejelentőlapot, a mikből helybeliekre 895, idegenekre

883 s cselédekre 802 esett. A szabályok meg nem tartása miatt két félre róttak pénzbírságot összesen 2 frt 50 kr. erejéig.

— **Kivételek a fogyasztási adónál.** A pénzügyminiszternek a cukorfogyasztási és söritaladó alól nyílt községekben való kivételnek igénybevehetése tárgyában kiadott rendeletét egy újabb rendelettel támogatja a belügyminiszter, melyben tekintettel arra, hogy azon körrrendeletnek az is a célja, hogy a községek az adó alól való kivételekkel üzött visszaélések következtében nagyobb cukorfogyasztási és söritaladóval mint amennyi a község tényleges fogyasztásának megfelelő, ne terheltesse, ezen körrrendelet pontos végrehajtását és a községek megfelelő utasítását a törvényhatóságok különös figyelmébe ajánlja.

— **Iparbejelentések:** Szalay György pék, Ó-Gabona-utca 34. Spiegel Siegrid gabonabizományos, Színházter 7. Schwarz Károly diszmutárpapirkereskedés és könyvkötő, Várkerület 107. Husek József mázó és szobafestő, Ujteleki-utca 11. Nagy József borkereskedő, Éles-szög 1. Trinkl István műszerész műhely tulajdonosa és kerékpárkereskedés, Várkerület 62. Kollarits János mézeskalács-sütő, Várkerület 8. Lang Frigyes és Hackstock Károly, Várkerület 62.

Iparengedélyüket visszaadták: Kausits Sándor szabó, Printz József, papirkereskedő és könyvkötő. Özv. Schöll Anna pék. Özv. Nagy Nep. Jánosné borkereskedő. Lakner Arnold korezmáros, Trinkl István vaskereskedő.

— **Elveszett cselédkönyv.** Kovács Katalin pápai születésű cseléd cseléd-könyvét a Hátulsó-kapunál elvesztette. A t. megtaláló felkérte, hogy azt feltalálás esetén az iparhatóságnak szolgáltatassa be.

— **Déli vasút.** Nagyboldogasszony ünnepe alkalmával folyó évi augusztus hó 14-én a déli vasút magyar vonalainak állomásáról Bécs, Fiume, Trieszt és Velenczébe rendkívül mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszés szerinti állomáson félbe lehet szakítani.

Ezen jegyek kiadására és árára nézve külön hirdetmények adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

— **Verekedés.** Kropf és Kosál brennbergi munkások a brennbergi uton összeverekedtek, úgy hogy a rendőrségnek is közbe kellett lépnie. A rendőrkapitányság a két verekedőt 6—6 órai elzárásra ítélte.

— **Színészek Kismartonban.** Levelezőnk írja, hogy a jelentkező magyar színtársulatnak sikerülni fog Kismartonban a tervezett előadásokat megtartani, mivel szaporán folynak a bérletjegyzések. Az előadásokat a Szöllő-vendéglő táncz-helyiségében fogják megtartani, a melyet deszkatehetőzetiel látnak el, hogy az előadásokat esős időben is meg lehessen tartani.

— **A gyorsfénykép.** Ó nagysága elutazott a fürdőre és a szalmaözevény férj bánatosan itthon maradt. Kezdetben felkereste a hűséges régi kompániát, majd elhatározta, hogy egy kis kirándulást tesz Balfra. Ott vidám társasággal találkozott s köztük egy csinos menyecskével, ki a férjét hagyta itthon. Nosza mindjárt kimentek a falu melletti erdőbe mindnyájan sétálni. A mi férjünk a menyecskét mulattatta. A mint karonfogva sétálnak, megállanak és nézik a szép kilátást. Arra felé vetődik éppen akkor egy turista, aki egy szempillantás alatt lefényképezi az egész vidéket. Pár hét múlva a mi férjünk aznap hazaérkezett feleségével sétál. Egyik várkerületi kirakatban fényképek vannak kitéve. Az asszony egyszerre felkiált, a mint a képeket nézi: „Nyomorult.“ A férje oda néz és elsáppadt. Ott van ő karonfogva az elmerengő, mosolygó, idegen menyecskével. A válópör még nem indult meg — és valószínűleg elmarad, mert a férj erősen ki-magyarázta magát.

— **Megint a sertésvész!** Most már beletörődünk a sorsunkba, hogy a sertésvésznek állandó rovatot nyissunk. Napról napra jelentik a megye minden részéből, hogy ez az anyira nem szívesen látott vendég beköszöntött itt is ott is. Ma — mint nekünk írják — Búdoskuton és és Nemes-Ládonyban konstatálták hivatalosan a sertésvész fellépését.

Táviratok.
Gyilkos apa.

Budapest, augusztus 3. Véres gyilkosság esett meg ma délelőtt Kispesztén. E kicsinyke külváros egyik utcájában, a Petőfiteza 292. sz. házában lakott Gukker Károly 53 éves csizmadia nevével és 5 gyermekével, a kik közül a legidősebb 12 éves, a legfiatalabb 3 esztendő. A szegény család lakosztálya a kicsiny konyhán kívül egyetlen szerény szobácskából állott; ez a szoba volt egyben a műhely is. Gukker egykoron vagyonos kereskedő volt, tekintélyben is előkelő. Vagyonát azonban eltékozolta ama szerelmi összeköttetésekben, a melyeket színésznőkkel tartott fenn. Miután testben és lélekben megtörve, anyagilag is tönkre jutott, Budapestről Kispestre költözött, a hol eleinte jól ment a dolga. De később megfordult a szerenese és Gukker hova-tovább jobban süllyedett erkölcsileg is.

Folyó hó 1-én nem volt képes megfizetni szerény házbéret és a házi ur lefogalta kevés butorait. Gukkernek ma ki kellett volna költöznie a lakásból és bizony nem volt még gondoskodva helyről, a hol fejét nyugalomra hajtsa.

Gukker ebben a tudatlan lesújtó fájdalommal távozott tegnap hazulról. Családja a konyhában feküdt le a pusztá földre, mert a butorok a szobában hivatalos zár alatt voltak.

Gukker éjfél felé tért haza, de már nem volt lehangolt és kedvetlen. Felköltötte kis gyermekeit és enyelve, tréfálózni kezdett velök. Szomszédja Dankó nyomdász hallotta is a mint a gyermekek kacagtak.

Reggel 4 órakor négy revolverlövést hallottak a szomszédok. A lövést jajszéklés, kiáltás, majd hörgés követte. A házban lakók ijedve ébredtek a borzalmas zajra és futottak Gukker lakásának ajtaja elé, a mely be volt zárva. Zorogtak, de hiába. Kénytelenek voltak feltörni. Rettenetes volt az eléjük tárult kép. A férj keresztül lött halántékkal feküdt a szoba jobb sarkában;

mellette hevert a gyilkos revolver és a véres fejsze. A másik sarokban fetrengett az asszony és három gyermek egy köteg szalmán vérükben fürödve. Tőlük néhány lépésnyire feküdt a negyedik gyermek, a kinek a feje volt ketté hasítva és egy törött széken az ötödik kintlódott, felhasított fejéből bugyogva csörgött a vér.

A segítségül hívott orvosok konstatálták, hogy az asszony és az egyik gyermek meg van halva; legidősebb leány kivételével a család többi tagjainak felépüléséhez kevés a remény. Az asszonynak a fejében egy, a halott gyermekében három golyót találtak; a többi gyermek fejét fejszével akarta az apa ketté hasítani. A legidősebb leányt ki is hallgatta a vizsgáló bíró. A leány elbeszélte, hogy a gyilkos apa és szenvedő anyja között dulakodás támadt és azután lelötte. Erre a gyermekek térdén csuszva könyörögtek az apjuknak, hogy kegyelmezzen meg nekik. De a könyörgés nem használt. Az apa egymásután keritette sorra a gyermekeket, hogy lemészárolja. Végül öngyilkos akart lenni és kétszer lőtt magába, de a lövés nem oltotta ki életét; felgyógyulásához nincsen remény és az orvosok azt hiszik, hogy estig, a legidősebb leány kivételével, mind elpusztulnak.

Koburg Ferdinánd újra nyilatkozik.

Páris, augusztus 3. Egyik legelőkelőbb francia lapban ma egy interview jelent meg, a melyben Koburg Ferdinánd ismét egygyel szaporította ama nyilatkozatait, amik leginkább előidéztek a népszerűségét. Az interviewelő hírlapírónak ugyanis Ferdinánd fejedelem ma azt a nyilatkozatot tette, hogy Stambulow volt a maczedón fölkelés előidézője.

A szép asszony váltói.

Budapest, augusztus 3. A szép Simonsitsné szenzáció-váltóhamisítása mindinkább foglalkoztatja a közvéleményt. A szép bűnös védője, dr. Guthi Soma ma Jenő főherczeg kamarásától, Hennigertől táviratot kapott, a melyben a főherczeg tiltakozik az ellen a föltevés ellen, hogy az ő vádiára fogták volna el Simonsitsné; a főherczeg csak a bank megkeresése után mondta az aláírást hamisnak. A védő ma a törvényszékhez beadványt intézett, a melyben Simonsitsné letartóztatását olhamarkodottnak mondja; szerinte nincs bebizonyítva, hogy a főherczeg soha nem irt alá váltót. A hamisnak deklarált váltót a főherczegnek be akarja mutatni.

Miniszterek Ischlben.

Ischl, augusztus 3. Bánffy miniszterelnök, Jósika báró és Kielmansegg tegnap részt vettek az udvari ebéden. Kállay és Kielmansegg ma elutaztak.

Egy nagy olasz bankház bukása.

Genoa, augusztus 3. A Fratelli-Bingen bankház bukása folytán kelt izgatottság már kissé lecsillapult. A börzén, a melyet leginkább érintett a bank katasztrófája, a felszámolás már elég kielégítő. A Bingen-házat bezárták. A veszteségek 8—10 millióra rugnak. Ezekből nagy rész esik több előkelő francia bankházra. A csődöt a megbukott bankházra kimondták. Állítólag a cég tulajdonosok egyike megszökött.

Óriási tűz egy sörgyárban.

Pilsen, augusztus 3. A pilseni polgári sörgyárban tegnap délelőtt fél tizkor tűz ütött ki, a mely a nagy vízhiány következtében csakhamar az egész épületet hatalmába ejtette. A kár 300,000 forintra rug. A sörgyár üzeme nem szakad félbe.

Vizár egy köszénbányában.

Edinburgh, augusztus 3. Egy közelfekvő köszénbányát ma munkaközben víz öntötte el. Eddig 14 holttestet huztak ki a habokból.

Budapest, aug. 3. (G a b o n a t ö z s d e.)

A mai gabonatözsden elég élénk volt a buzakinálat, míg a vásárlási kedv kissé gyöngye. Buzából 24,000 méter mázsát hoztak fel, leginkább már az ideai aratás gyümölcsét. Az ideai buza 2—5 krral olcsóbb, a tavalyinak az ára nem változott. Egyéb szintén változatlan.

Buza őszre	6.38—39
Buza május-juniusra	6.82—83
Rozs őszre	5.46—47
Tengeri május-juniusra	4.65—66
Tengeri július-augusztusra	5.65—67
Zab őszre	5.71—73
Káposzta repeze aug.—szeptemberre	9.30—35

Idő: szép!

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Apró hirdetések előre fizetendő.
A hirdetések díjat levélbélyegekben is elfogadjuk.
Beiktatási díj 10 máig 20 kr., minden további má 2 kr.
Czímre előtérít hirdetőket után 20 kr. költségű is ártalmaz.

APRÓ HIRDETÉSEK. - KLEINE ANZEIGEN.

Die Einschaltunggebühren ist im Voraus zu bezahlen und kann auch mit Briefmarken beglichen werden.
Bis zu 10 Worten sind 20 kr. an Einschaltunggebühren zu bezahlen, für jedes weitere Wort 2 kr.
Für kleine Anzeigen mit Adress sind separat 20 kr. Stempelgebühr zu bezahlen.

Vidéki tudakozásokhoz a válasz díjra melléklettel. — Brieflichen Anfragen ist eine Freimarke zur Antwort beizuschliessen.

Házassági ajánlat.
Ismeretség hiányában ez uton óhajtok megismerkedni egy oly szerény és művelt 18—22 éves leánnyal, ki képes volna engem hű szeretetével boldoggá tenni. Hozományra nem reflektálok. Leveleket kérek e lap kiadóhivatalába „Földbirtokos” jellege alatt. 3.02

Sportkisasszony.
Hogy nem tartozom a svindler világ szelbámosai közé teljes czimem közlése folytán következtethette; miért is rossz pirulát adott önkényednek ezuttal a patyikus, mert téves és ferde nyílt válaszával hatástalanra vált, s a közvéleményt ne óhajtsa arra megtudnia. T. Gy. 32

Budapesti szökének.
Alighanem a nótának van igazsága: szöke kis lány osalfa . . . ! Hitegettel, esaloggattal . . . ! Miért nem ír? Egy pillantást enged csak, a mibe majd beleőrül az ember, aztán hiába bolondul! Csak egyszer láthassam meg, akár csak távolból imádhassam, mint az istenasszonyt! Így nem bírom ki! Irjon, irjon! Rabszolgája —l—e. 3625

Am Schalter.
Ich spreche still zur Lieb im Verzen,
Wie Blume zu der Sonne Schein:
Du gabst mir Leben, Luft und Schmerz
Dein leb' ich und ich sterbe Dein.
Asra.

Sauerbrunn.
So sei es denn! : dort wo sie süßlich lächeln,
Strümpfe stricken, Teppich häkeln,
An jeglicher Toilette mädeln,
Und der Damen Ruf durchhächeln:
Dahin, dahin
Will ich, Geliebte, zu Dir ziehn.
Y. Z.

an Marienbrunn.
Wie schön bist Du, wie lieblich Dein Gesicht!
Ich mach' daheim die Augen zu
Und träum' von Dir, da wird es ringsum licht
Wie Morgenjonnenglanz. Wie schön bist Du!

Wie schön bist Du! wohin Dein Füßchen tritt
Blühn gleichjam Beichen auf im Ru
Und Rosenbust martiret jeden Schritt,
Den Du gemacht, wie schön bist Du!

Wie schön bist Du! Erinnerung daran
Läßt Tag und Nacht mir keine Ruh'.
So daß ich nur das eine süngen kann
Das eine Lied: Wie schön bist Du!
Ritterjoporn.

Egy irodalmi vállalat,
a mely egy kötetben a Dunántul fiatal írónak és zsurnalisztáinak a dolgozatait akarja kiadni, szívesen lát nevtelenebb, fiatal íróktól is dolgozatokat. Siker esetén megfelelően honorál. Dolgozatokat „Dunántulí géniusz” alatt a kiadóba kérek. 26570

Sopronmegyében, egy szép tiszta községben, (közel a vasuti állomáshoz) egy nagyon csinos és lakályos

uriház
mely 3 utcai, 2 udvari szobából, konyhából éléskamarából és gazdasági melléképületekből, szép nagy istállóból és kerthől áll, esetleg szép földbirtokkal együtt eladó, vagy a ház bérbe adandó. Elgönkök kizárva. 3560

Egy csinos, fess fiatal özvegy asszonyka, ki 9000 frt készpénz vagyonnal és szép lakással rendelkezik komoly szándék ezéjából ez uton szeretne megismerkedni egy intelligens 30—35 éves uriemberrel. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek. „Közös szeretet” jellege alatt. Titoktartás becsület. 4252

Nagy vidéki
dohányagyóztóde kistözséjének kezelésére cautio mellett alkalmas egyén kerestetik. Ajánlatok „Cautio” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 8006

Egy ur leány,
22 éves ki árván maradt, keres állást mint házvezető, egy előkelő idősebb urhoz; anyátlan gyermekekhez is szívesen menne. Levelek e lap kiadóhivatalába „Uri leány 22.” névre küldendők. 8053

Szívesen vennék 5—15 forintért
valami szebb fajta, fiatal kutyát. Leginkább szeretnék fox terriert. Ajánlatokat „Technikus” jelszó alatt a kiadóba kérek. 7986

Ki volna hajlandó
egy szép fiatal him vadászkutyával megajándékozni egy fiatal riembert Szíves ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek „Kutyakedvelő” czim alatt. 6535

Egy jó családból
való 14—15 éves su egy helybeli könyvnyomdai műintézetben géptanonezul azonnal felvétetik. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatalában. 3031

Ünnepélyt rendezők figyelmébe!
Országos czimerek, Sopron városi és tüzoltó-czimerek nagy alakban, rendkívül szép kivitelben, erős és tartós kartonon nyomya egyenként és nagyobb mennyiségben nagyon olcsó áron beszerezhető. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3245

Szöhen möblirtes Gassenzimmer
(I. Stock) mit Wohnzimmer in der Theatergasse, ab 15. d. Sts. zu vermieten. Adresse in der Expedition.

Száz forintot könnyű
szerrel kereshet egy szorgalmas ügynök, pompás és szép képek árusításával. Bővebb felvilágosítással e lapok kiadóhivatala szolgál. 1027

Makulatur-papiros,
métermázsánkat 6 frtjával eladó, ha legalább egyszerre 5 métermázsát vétetik. Hol? megmondja e lapok kiadóhivatala. 1003

Gyönyörű szobadisz!

Csak 50 kr.
Sopron városának tájképe, kitünően sikerült fénykép-felvétel 35 x 80 cm. alakban. Remek szobadiszűli szolgá, valamint alkalmi ajándékul s nagyon alkalmas. Mig a készlet tart, drbonkint 50 krért, passe-par-tout-val pedig 2 frtért eladó. Hol? megmondja jelen lapok kiadóhivatala. 113

Tanonezok felvétetnek!

Egy helybeli könyv- és könyvnyomdai és könyvkötészeti műintézetben a fenti bármely szakma kiképzésére 13—14 év közötti jó családból származó fiuk felvétetnek tanonezokul. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatala ad. 3211

Ein Lehrling

aus anständiger Familie wird in eine hiesige lithografische Kunstanstalt sofort aufgenommen. Derjelbe muß im Zeichenen einige Berufsrheit befunden. Nähere Auskünfte erteilt die Exped.

Buchbinder-Lehrling

wird sofort aufgenommen. Näheres in der Administration dieses Blattes.

Totalansicht von Oedenburg

im Format 35 x 80 Cm., ein exquisiter Zimmer schmuck und prächtiges Gelegenheitsgeschenk für Jedermann wird — so lange der Vorrath reicht — um 50 kr. pr. Stück ausverkauft. Näheres in der Administration d. Blattes.